TWEEDE JAAR, N°. 282. **1838.** **DONDERDAG, [illegible] OCTOBER.**

DE AVONDBODE,

ALGEMEEN NIEUWSBLAD

ABONNEMENT
AAN HET BUREAU VAN HET BLAD,
Warmoesstraat, N°. 206.
En bij alle Boekhandelaars en Postkantoren van het Rijk.

Brieven, Gelden, enz., moeten *franco* worden ingezonden.

PRIJZEN
VOOR 3 MAANDEN,
te *Amsterdam* .... f 7.—
en *Buitensteden* franco .... - 8.—

Advertentiën.
ZEVEN REGELS of minder .... f 1.75.
Elken regel meer .... - 25.
ZEGEL voor elke advertentie en herhaling .... - 35.

voor Staatkunde, Handel, Nijverheid, Landbouw, Kunsten en Wetenschappen.

DE STERKE DRANK.

Toen wij vóór eenigen tijd, (Zie de N°s. 211 en 212 van den *Avondbode*.) onder het opschrift *Zelfverbranding*, eene te Hanau uitgekomen Nederduitsche vertaling van het beroemde boekje van Zschokke: *de Brandewijnspest*, aankondigden, gaf ons dit, in verband met het werkje van den heer Heldring: *de Jenever erger dan de Cholera*, aanleiding, om te gewagen van het verregaand misbruik, hetwelk ook hier te Lande van sterke dranken meer en meer wordt gemaakt, en tevens aan te dringen op de noodzakelijkheid van krachtdadige voorziening daartegen. «Doch,» vraagden wij, «waarin behoort die voorziening te bestaan? Wat moet er gedaan, wat moet er gelaten worden?» en, herinnerende, dat de zaak hier te Lande nog altijd aan haren eigen' loop is overgelaten, namen wij, uit overweging, dat het ijs nu toch eenmaal door den heer Heldring is gebroken, en in het vertrouwen, dat niemand onze vrijmoedigheid zal wraken, ook de verpligting op, om het eene en andere nopens de zaak zelve en de middelen van herstel aan beter oordeel te onderwerpen.

Thans dit onderwerp weder opvattende, vragen wij: draagt onze Regering kennis van het tegenwoordig bestaande misbruik van sterken drank en van de hoogte, waartoe het ook onder ons is geklommen, en is zij mitsdien overtuigd van de noodzakelijkheid harer tusschenkomst? — Zonder medewerking der Regering zou het kwaad, onzes inziens, slechts gekeerd kunnen worden door een ander kwaad in de plaats te stellen, en daarmede zou men derhalve niet veel vorderen. «Willen nu» — zoo lezen wij in het *Athenaeum*, — «brave, regtschapen, aanzienlijke en vermogende mannen, getroffen door de dagelijks toenemende zedeloosheid, en sterk door eigen geweten, zich ten goede vereenigen, dat zij dan zich vereenigen in een vertoog aan de Regering, waarbij zij, gelijk in het aangekondigde berigt (het berigt van prof. Heringa) meesterlijk gedaan is, het meer en meer om zich heengrijpende misbruik, in deszelfs geheelen omvang en noodlottige gevolgen, schetsen, met bede, dat de Regering harerzijds maatregelen tegen het misbruik neme en straffen bepale, in verhouding tot het vergrijp en de omstandigheden, die hetzelve vergezellen.»

Raadplegen wij het werkje van Heldring. Dáár vinden wij, op bl. 55, het volgende: «Te vergeefs treedt de *Maatschappij tot nut van 't Algemeen* reeds vijftig jaren lang op, om het volk te verëdelen. Te vergeefs zijn Bijbelgenootschappen en genootschappen tot zedelijke verbetering der gevangenen. Te vergeefs ijveren leeraren, en hoort men steeds ernstiger en ernstiger taal verkondigen. Te vergeefs treedt de vriend der menschheid op, waakt hij voor de mindere standen en zorgt hij voor armen! Eén is ons aller vijand! Dat is de Jenever!» ——— «Slechts dan, wanneer ons Gouvernement, even als in Pruissen, elken beambte, die door twee getuigen dronken gezien wordt, vervallen van zijn ambt verklaart. Slechts dan, wanneer in onze gevangenissen (1) de jenever verboden wordt, waar zij thans nog wordt geschonken (!!!); slechts dan, wanneer de Staat toont den jenever alleen te dulden als een kwaad, waarvoor men wenscht een beter middel op te sporen; slechts dan, wanneer men naar Beijeren jongelingen uitzendt, om dáár het brouwen van gezond en goedkoop bier te leeren en deszelfs belasting vermindert; slechts dan wanneer men in alles merkt, dat het Hooge Bestuur den jenever wantrouwt, wat zeg ik? — vijandig begint te worden; slechts dan, is er iets gewonnen.» ——— «Wanneer dan de grooten en welgezetenen het geld, dat zij tot nog toe aan jenever gaven, aan armen voor spaarbanken geven; wanneer zij ophouden, zich zelve vrienden te toonen van dat gloeijende vuur; ——— wanneer fabrijkanten tot eenen vasten regel de vijandschap tegen den jenever aannemen; wanneer de arbeider begint zijne jenever-centen bij elkander te houden; wanneer hij zich met zijne vrienden vereenigen wil, tot eene onderlinge zamenbrenging van spaarpenningen, het zij voor medicinale-, begrafenis-, verzorgens- of weduwenfondsen; slechts dan, wanneer dit alles geschiedt, en gehandhaafd en begunstigd wordt, slechts dan, ô grond mijner geboorte! zal er spoedig een ander uitzigt voor u dagen.»

Zoo staat dan ook bij den heer Heldring het denkbeeld op den voorgrond, dat de eigenlijke middelen van herstel van de regering moeten uitgaan. En, inderdaad, wat vermogen de bemoeijingen der individuën, indien niet de Regeringen, door de uitvaardiging van doelmatige verordeningen, het bewijs geven, dat zij het kwaad willen tegengaan? De pligt, zoo wel als de bevoegdheid, derzelve in dit opzigt, zal toch wel niet betwist worden. Professor Heringa gewaagt, in zijn Berigt, van de bevoegdheid der bevelhebbers bij de militairen en de schutterijen, mitsgaders van onderscheidene aanschrijvingen, door Prins Frederik der Nederlanden uitgevaardigd, welke hij beschouwt als geheel overeenstemmende met den geest der militaire strafwetten voor het rijk. In het *Athenaeum* wordt daarop het volgende gezegd: «Het doel dier aanschrijvingen is bevordering van orde en zedelijkheid in den militairen stand; maar wanneer nu het misbruik van sterke dranken ook in den burgerstand leidt tot eene zoo diep indringende ondermijning der openbare zeden, tot openbare schandalen, tot vernieling van het geluk van gansche gezinnen, tot luiheid, ontucht, misdaad, armoede en wat van dien aard meer genoemd kan worden, zou dan de Regering niet evenzeer tusschen beiden mogen treden, en, door gepaste tuchtigingen, de openlijke aanranding der goede zeden openlijk straffen? Zeer zeker is de Regering daartoe bevoegd, en, naar onze overtuiging, bestaat er geen ander redelijk middel, om het kwaad te overwinnen. Dit middel alleen kan kracht bijzetten aan vermaningen, die thans in den wind worden geslagen, en langs dezen weg kunnen openbare autoriteiten, armverzorgers, enz. geregtigd worden, om, in derzelver verschillende betrekkingen, door doelmatige bepalingen, krachtdadig en op eene wettige wijze mede te werken, tot uitroeijing van een misbruik, hetwelk de geheele burgermaatschappij met onberekenbare onheilen bedreigt.»

«Matigheids genootschappen kunnen het misbruik niet stuiten; zij zullen steeds blijven, wat zij in zich zelve zijn, namelijk, magtelooze pogingen, die eenen voorbijgaanden bijval vinden, enkel omdat zij, in zekeren zin, beantwoorden aan het algemeen heerschende gevoelen, dat de individuën zelve wel weten, wat goed en regt is, en het eigenlijke goede uit den zoogenaamden boezem van het volk moet komen.»

Wanneer wij al het bijgebragte te zamen vatten, dan mogen wij het daarvoor houden, dat op de Regeringen de stellige pligt rust, om, als handhaafsters der zedelijkheid in het algemeen, tusschen beiden te treden, en dat zij deze taak niet aan het goeddunken en welbehagen der individuën mogen overlaten. En wat kan in billijkheid hier tegen worden in gebragt? Of zou men kunnen beweren, dat de tusschenkomst der Regeringen eene inbreuk zou zijn op de vrijheid der burgers, in hetgeen zij drinken willen, of in de keuze van een beroep, zoo als dat van jeneverstoker, jenever-verkoopers, enz.? In geenen deele, want de vrijheid heeft niet een' zoo onbepaalden zin; gelijk daarvan het bewijs te vinden is in verschillende verbodsbepalingen, ten aanzien van de bereiding en den verkoop van zelfstandigheden, die voor het leven of de gezondheid der burgers gevaarlijk zijn. Niet alle beroepen mogen door den eersten den besten, en overal, en naar goedvinden uitgeoefend worden, en menige vroegere wijze bepaling op dit stuk heeft dan ook hare vernietiging enkel te danken aan de beruchte tijden der vrijheid, gelijkheid en broederschap, waarvan het heillooze gift nog in vele staatsregtelijke betrekkingen voortwerkt.

Er rust dus op de Regeringen geene verpligting, om het steeds toenemende misbruik van sterke dranken te dulden; nog minder om ter bevordering van hetzelve een onbepaald getal branderijen, stokerijen, distilleerderijen, jeneverwinkels of slijterijen toe te laten; geen individu kan derhalve in dit opzigt een onbepaald regt doen gelden. Integendeel het regt, om datgene te verbieden, wat zoo zeer strekt tot ondermijning van Godsdienst en Staat, is tevens de pligt der Regering; haar komt de bevoegdheid toe, om aan het uitgevaardigde verbod door strafbepalingen kracht bij te zetten, en de welgezinde burgers tot medewerking op te roepen, en zelfs deze bij nalatigheid met straf te bedreigen; ja, zij alleen heeft de magt en de middelen, om den goeden grond te leggen, waarop de welgezinden kunnen voortbouwen, en de pogingen derzelve te bevorderen, door hen weêrkeerig tegenover kwaadwilligen te handhaven.

(*Het vervolg op morgen.*)

(1) Voeg er bij: de Bureaux der Ministeriën, enz., waar de conciërges tevens jeneververkoopers zijn.

NEDERLAND.

AMSTERDAM 10 Oct. Dezer dagen is aan de miliciëns van de ligting des jaars 1833, die bij de afdeeling grenadiers en de beide bataljons jagers in dienst waren, onbepaald verlof verleend, en zijn zij meerendeels reeds naar hunne haardsteden terug gekeerd.

— Door Z. M. zijn benoemd: tot wethouder der stad Zutphen, J. C. Theben Terville; tot burgemeester der gemeente Ewijk (Gelderland), Antonie Bloem; tot secretaris der stad Sluis (Zeeland), Jacob Bekaar; tot burgemeester der gemeente Noordweile (Zeeland), Cornelis Gast Cornelisz.; tot secretaris der gemeente Abcoude, Proosdy en Aasdam, Jan Jacob van Voorthuijsen; tot heemraad van den Zijpe- en Hazepolder, Jan Schoehuizen; tot dijkgraaf van den Zeevangs-Keukendijk en van den Etershemmer-Keukendijk, Nanning de Vicq; tot dijkgraaf van den Vlietepolder, Jacobus de Looff; tot gezworen der polders van Oud-Vossemeer, Cornelis van Dijk; tot gezworen van den Magdalena polder, Ambrosius Franciscus Spelier; tot gezworen van den Nieuwen Olzende Polder, François Hieftje; tot schepper voor de schepperij van Wirdum, Jan Derks van Calker; tot schepper voor de schepperij van Woltersum, Elle Wiltes Evenhuis.

— Z. M. de Koning heeft, na den Raad van State gehoord te hebben, goedgevonden te beslissen, dat, zoo lang de tegenwoordige staat van zaken zal voortduren, ten gevolge waarvan de miliciëns niet op de in vredestijd gebruikelijke tijdstippen van paspoort kunnen worden voorzien, de diensttijd voor de miliciëns gehouden zal worden aanvang te hebben genomen met den 1 Maart van het jaar, waarin een miliciën, hetzij in persoon of bij remplacement, aan den provincialen kommandant ter werkelijke inlijving, in mindering van het contingent zijner gemeente, overgegeven is geworden, alles met inachtneming van art. 2 der wet van den 27 April 1820 en Zr. Ms. besluit van den 14 Januarij 1825, N°. 98. Uit deze beslissing volgt alzoo, dat, bij voorbeeld, een miliciën der ligting van 1834, die eerst bij de tweede of derde aflevering en dus in de maand Mei van dat jaar mogt zijn ingelijfd, als moetende deszelfs diensttijd gerekend worden op 1 Maart 1834 een' aanvang te hebben genomen, op den 1 Maart 1839 beschouwd moet worden deszelfs diensttijd in zoo verre te hebben volbragt, dat daaruit regt op de bij art. 22 en 23 der wet van 27 April 1820 bedoelde finale vrijstelling voor eenen broeder ontstaat.

— Het heeft Zijne Russisch Keizerl. Majesteit behaagd, op voorstel van den Prins Stedehouder van Warschau, Paskewitsch, en den heer luitenant-generaal, kommandant van het korps der genie, Dehn, den heer J. C. Singels, waterbouwkundige ingenieur bij de bank van Polen, voormalig opzigter over de werken van den waterstaat in Holland, eene kostbare gouden geëmailleerde snuifdoos te schenken, voor het ontwerp eener nieuwe soort van ijzeren brug over de rivier de Narew te Nowogieorgiewskiem.

— Naar men verneemt, zou dezer dagen geregeld zijn, zoo door Koninklijke benoeming als door aanstelling van wege de regterlijke collegiën zelve, het personeel van het parket en der griffie, zoo van den Hoogen Raad als van het provinciaal hof van Holland, te weten: bij den Hoogen Raad: Parket, A. Niemeyer, secretaris (reeds vroeger door ons medegedeeld) en H. de Groot, als geëmploijeerde; Griffie, J. Germain, 1ste klerk en J. Reynders benevens van den Bergh, als geëmploijeerden; — bij het provinciaal hof van Holland: Parket, Philipse als secretaris, en Donswyk als geëmploijeerde; Griffier, F. A. Roeding, 1ste klerk en C. L. W. Winkelaar als geëmploijeerde, vroeger als zoodanig werkzaam geweest bij de regtbank van eersten aanleg alhier. De heer J. H. M. Weve, tot hiertoe kommies ter griffie van het parket van het Hoog Geregtshof, heeft deszelfs eervol ontslag verzocht en bekomen, terwijl de geëmploijeerden Bopp en van Dalen voorloopig zonder bestemming zijn gebleven, met behoud evenwel hunner bezoldiging over het loopende kwartaal.

— Daar het door ons vroeger medegedeelde, omtrent den raad van toezigt en discipline voor de orde van advokaten in de residentie, niet naauwkeurig is, zien wij ons thans in staat gesteld te melden, dat die raad niet, zoo als uit genoemd artikel zou kunnen worden opgemaakt, in eene vergadering der advokaten zelve, den 3 dezer gehouden, maar door den Hoogen Raad, in deszelfs zitting, den 2 dezer, op voorstel van den procureur-generaal, benoemd is, en dat tot lid van dien raad, behalve de vermelde advokaten, ook aangesteld is de heer Mr. J. P. Noiret de Bruyn. Voorts kunnen wij nog berigten, dat, in dezelfde zitting van den Hoogen Raad, de heer Mr. Faber van Riemsdyk tot deken van gemelden raad van toezigt en discipline is benoemd, die in de hoedanigheid als president zal fungeren.

— Den 16 der vorige maand, is te Berlijn de groote tentoonstelling van schilderijen van de koninklijke akademie der kunsten geopend. Het Pruissische regeringsblad, daarvan verslag gevende, zegt deswege, onder anderen: «Uit de Nederlanden, alwaar de oude stam der kunst krach-

MENGELWERK.

TETERA.

(*Eene Kozaksche Legende*).

TETERA was een nog jonge Kozak; hij was onstuimig van inborst, hoezeer zijn gelaat met de fijnste trekken prijkte; met regt droeg hij den naam van toomloos veulen der Russische woestijnen.

PRAXEDA, een jong meisje, schroomvallig, doch vurig van liefde, was zijne beminde; zij was eene geurige bloem der eenzame velden.

TETERA'S oogen geleken eene donkere onweêrswolk, waardoor de bliksem schiet; PRAXEDA'S oogen, daarentegen, waren blaauw als het hemelgewelf, na eene zomer-regenbui.

Op zekeren avond zat TETERA met zijne geliefde aan de boorden van den *Dnieper*. De wangen van het meisje geleken de melk, waarin bloeddroppelen gestort zijn.

TETERA hield haar aan den arm, zijne neusgaten zwollen, als die van eenen wilden stier.

Aldus sprak hij tot haar:

«Weet gij, PRAXEDA, hoedanig mijne liefde is? Zij is gelijk aan eene uit den Hemel gedaalde vlam, welke geen sterveling kan blusschen. Het is mijn leven, wat zeg ik, meer dan mijn leven. Zij is mijne ziel, zoolang ik beste, zal ik u beminnen.»

En hij sprak waarheid; niemand zoude, hem ziende, er aan getwijfeld hebben, want zijne trekken en oogen spraken nog, schoon zijne lippen zich niet meer bewogen.

PRAXEDA hief hare, door zwarte wenkbraauwen overschaduwde, oogen op, en spiegelde ze in de blikken van TETERA.

«Ik bemin u even teeder,» sprak zij, en hare stem overtrof in zoetheid de eerste lentezangen der boschbewoners en evenaarde in zuiverheid den zephyr.

Toen zij deze woorden sprak, kleurde een blos haar gelaat; kenmerk eener kuische en reine ziel.

TETERA trekt haar tot zich en zij zetten zich op eene rots neder. In hunne nabijheid klatert de *Dnieper*.

Dikwerf waren zij daarheen gegaan, om den waterval, die in breede stroomen nederstort en zilveren schuimvlokken om zich spat, te beschouwen.

Thans trok deze hunne aandacht niet; evenmin boeide hen het prachtige schouwspel van den ondergang der zon, die, over de velden gebogen, deze met purpere stralen had overgoten.

TETERA zag slechts zijne PRAXEDA, en zij dacht slechts aan hem. Hunne blikken namen de uitdrukking van teederheid aan, en hunne lippen genaakten elkander.

Voorzeker, dit was een kus der liefde, die in hun binnenste drong en de borst in vuur zette. Eene plotselinge stilte volgde deze omhelzing, daarop vermaakten zij zich met kinderlijke spelen, waarin men zoozeer de zoetheid der liefde smaakt.

TETERA verlustigde zich in de vochtige oogappelen der jonge maagd, die met zijne weelderige haarlokken speelde.

Zij draaide de golvende vlechten om hare sneeuwwitte vingers, en de vurige Kozak knielde als een mak en geduldig lam aan hare voeten.

«Voor u,» sprak TETERA, «gaf ik paard, wapens, ja! de gansche wereld.» «Nimmer,» zeide PRAXEDA, «zoudt gij eene vrouw vinden, die u meer dan PRAXEDA bemint.»

Zij zonk in TETERA'S armen, en beiden verloren zich in de zoetheden der kuische liefde.

De nacht overdekte de geliefden met zijnen valen sluijer, en verborg hen zelfs voor de stomme blikken der natuur.

De tijd rent door. Weldra kraaide de haan middernacht, en TETERA'S paard hinnikte, en scheen hem, als het ware, den terugtogt aan te raden.

De Kozak moest voor langen tijd zich verwijderen; niet ter elanden of dassenjagt, noch ter vischvangst, ging hij henen.

De oorlog riep hem op; een lange veldtogt voor den minnaar, die echter vroeger dan hij nu wenschte eindigen zal.

Hij stond op en omarmde vurig PRAXEDA, en drukte op haren frisschen rozenmond eenen vurigen kus, een' kus, die lang op de lippen zweeft en eeuwig in het geheugen blijft.

Met eene doffe en ontroerde stem vraagt hij haar: «Zult gij mij getrouw blijven, PRAXEDA?» Zij opent den mond, om hem te antwoorden, maar de woorden besterven haar op de tong. Het was, omdat eene zonderlinge muzijk zich eensklaps uit de nabijheid deed hooren. Eene luit verhief een' akeligen toon, en eene ironische stem, die de ziel verscheurde, hoezeer welluidend voor de ooren, zong het volgende lied:

LIED.

Dwaas is hij, die bij 't middagblaken
Zijn reis begint;
Dwaas is hij, die de zee gaat kiezen
Bij tegenwind.

Dwaas is hij, die op wufte gunsten
Van vorsten bouwt;
Maar dwazer hij, die 's meisjens eeden
En min vertrouwt.

RODOLFUS was een fiere jager,
Kloek van gemoed;
Geen veulen rept zoo vlug zijn pooten,
Als hij zijn' voet.

Niet een kon in de worstelspelen
Verwinnaar zijn.
Bewonderd werd hij om zijn dansen
Bij maneschijn.

Hem minde een schaar van lieve maagden,
Hij koos haar bloem;
't Was MAHYNA, die hem bekoorde,
Der wereld roem.

't Viooltje mogt niet minlijk heeten,
Bij die hij koos;
In vlugheid kon geen hind 't winnen,
In 't schoon geen roos.

tige leden uitschiet, zijn reeds uitmuntende stukken ten toon gesteld, en andere aangekondigd. Schotel, uit Dordrecht, heeft onze tentoonstelling ook ditmaal met zijne schoone zeestukken versierd; Kockock bleef achterwege, doch heeft zich door andere bekwame landgenooten, onder welke men inzonderheid Schelfheut moet noemen, doen vervangen.»

'S GRAVENHAGE 9 Oct. Z. Exc. de graaf van der Duyn van Maasdam, grootmeester van het huis van wijlen H. M. de Koningin, en staatsraad, gouverneur van Zuid-Holland, is heden morgen, ten 6 ure, uit deze residentie naar Stuttgardt vertrokken.

— Gisteren hebben de lessen aan het onlangs hier opgerigte stedelijke gymnasium een' aanvang genomen. Het getal der leerlingen, welke aldaar onderwijs ontvangen, bedraagt 73.

— Men verneemt nader, dat de verkooping van de veelvuldige dubbele werken, die men aan de Koninklijke bibliotheek alhier had, en waarvan reeds vroeger is melding gemaakt, op Maandag den 22 October, en volgende dagen, gehouden zal worden. Dezelve bestaat grootendeels uit geschiedkundige werken, doch men treft daaronder ook vele aan, die betrekking hebben tot de Godsdienst, de regtsgeleerdheid, de staatkunde, de kunsten en wetenschappen, de fraaije letteren, enz. Vele oude drukken en belangrijke werken komen daarbij voor. Het getal der te verkoopen werken beloopt 3380. De Catalogus dezer verkooping is thans in het licht verschenen.

— Heden heeft de inspectie over het 1ste bat. 1ste afd. mobiele Zuid-Hollandsche schutterij, op het achterplein der Oranjekazerne, een' aanvang genomen. Heden zijn de kleine staf en de twee eerste kompagniën geinspecteerd geworden. De manschappen waren in volle marsch-tenue; algemeen merkte men hun manhaftig voorkomen op. Morgen en overmorgen zullen de verdere kompagniën, benevens de artillerie-kompagnie worden geinspecteerd.

— In het *Journal de la Haye* leest men: Wij hebben vroeger melding gemaakt van een zijden vaandel met de nationale kleuren, hetwelk Z. M. heeft gelieven aan te nemen, en hetwelk door den heer Vellicus, zijdefabrijkant te Gorcum, is vervaardigd. De uitvoering van dit vaandel, hetwelk geenen keerkant heeft, en in welks midden het Nederlandsche wapenschild gebrocheerd is, mag als een meesterstuk in dezen tak van nijverheid beschouwd worden. Zoo dit wapenschild slechts aan de eene zijde gebrocheerd was, en eenen keerkant had, zoude er nog de groote moeijelijkheid der gebrocheerde stoffen van ameublement bestaan; doch hier is het wapenschild dubbel, de beide zijden zijn tegelijker tijd gebrocheerd en echter ziet de leeuw in het midden des schilds aan beide zijden links, terwijl de spreuk insgelijks aan beide zijden van de linker naar de regterzijde gelezen wordt. Dit is hetgeen de ontzettende moeijelijkheid uitmaakt, en hetgeen den bekwamen fabrijkant, die deze moeijelijkheid heeft weten te overwinnen, een' verdienden lof doet inoogsten.

NIJMEGEN 9 Oct. Zijne Exc. de heer Staatsraad, gouverneur van Gelderland, heeft goedgevonden te bepalen, dat een opgemaakte afstandswijzer der onderscheiden gemeenten dezer provincie zal vastgesteld zijn, voor de berekening der afstanden bij het declareren van ten laste van het rijk, de provincie of de gemeenten komende reis- en transportkosten, voor zoo verre, namelijk, ten aanzien der geregtskosten geene bijzondere regeling is of zal worden gemaakt, of ook de ingevoerde afstandswijzer van het koningrijk der Nederlanden de bepaling der afstanden niet bevat; terwijl, wanneer zij daarop vermeld zijn, deze laatstgemelde afstandswijzer bij alle declaratiën van reis- en transportkosten ten laste van het rijk behoort gevolgd te worden.

Deze afstandswijzer is voor de daarbij belanghebbende besturen en ambtenaren, bij het provinciaal gouvernement, à 70 cents verkrijgbaar.

ZIERIKZEE 8 Oct. De Kommissie uit den Raad dezer stad, belast met de werkzaamheden, voortvloeijende uit de Amortisatie der gevestigde schulden ten laste van genoemde stad, heeft ter kennis gebragt van de belanghebbenden, houders van stedelijke Obligatiën, dat den 3den dezer heeft plaats gehad de veertiende jaarlijksche uitloting, en, dat in dezelve de navolgende 46 Obligatiën, zijn uitgeloot, als: No. 13 *f* 600. 25 Maart 1791, 4 pCt. No. 272 *f* 50. 12 April 1804, 5 pCt. No. 33 *f* 600. Maart 1785, 3½ pCt. No. 36 *f* 600. 3 Sept. 1782, 4 pCt. No. 206 *f* 50. 12 April 1804, 5 pCt. No. 349 *f* 50. 12 April 1804, 5 pCt. No. 5 *f* 600. 1 Dec. 1783, 3 pCt. No. 73 *f* 600. 22 Sept. 1788, 4 pCt. No. 73 *f* 48. blanco 6¼ pCt. No. 49 *f* 600. 22 Sept. 1788, 4 pCt. No. 212 *f* 50. 12 April 1804, 5 pCt. No. 415 *f* 50. 12 April 1804, 5 pCt. No. 8 *f* 600. 28 Sept. 1780, 3 pCt. No. 21 *f* 600. 17 April 1794, 3 pCt. No. 109 *f* 50. 12 April 1804, 5 pCt. No. 44 *f* 600. Maart 1785, 3½ pCt. No. 17 *f* 750. 4 Dec. 1802, 4 pCt. No. 4 *f* 600. Maart 1785, 3½ pCt. No. 178 *f* 50. 12 April 1804, 5 pCt. No. 22 *f* 600. 13 en 16 Jan. 1749, 4 pCt. No. 53 *f* 600. Maart 178⁵/₆, 3½ pCt. No. 29 *f* 600. 22 Sept. 1788, 4 pCt. No. 13 *f* 600. 17 April 1794, 3 pCt. No. 46 *f* 600. 17 April 1794, 4 pCt. No. 193 *f* 50. 17 April 1804, 5 pCt. No. 16 *f* 600. 22 Sept. 1788, 4 pCt. No. 1 *f* 600. 25 Maart 1791, 4 pCt. No. 27 *f* 600. 17 April 1794, 3 pCt. No. 407 *f* 50. 12 April 1804, 5 pCt. No. 14 *f* 600. Maart 178⁵/₆, 3½ pCt. No. 116 *f* 50. 12 April 1804, 5 pCt. No. 41 *f* 600. 25 Maart 1791, 4 pCt. No. 9 *f* 600. 1 Dec. 1783, 3 pCt. No. 26 *f* 1600. 8 Aug. 1625, 2 pCt. No. 411 *f* 50. 12 April 1804, 5 pCt. No. 69 *f* 866.42½. 20 Mei 1660, 2 pCt. No. 214 *f* 50. 12 April 1804, 5 pCt. No. 23 *f* 50. Idem, 5 pCt. No. 257 *f* 50. Idem, 5 pCt. No. 289 *f* 50. Idem, 5 pCt. No. 30 *f* 600. 19 Maart 1790, 4 pCt. No. 403 *f* 50. 12 April 1804, 5 pCt. No. 60 *f* 50. Idem, 5 pCt. No. 98 *f* 50. Idem, 5 pCt. No. 12 *f* 600. 23 Maart 1792, 4 pCt. No. 8 *f* 300. 23 Dec. 1802, 4 pCt.

Zijnde de houders der uitgelote Obligatiën uitgenoodigd, om hunne Obligatien over te brengen ten kantore van Jhr. K. W. de Jonge, als lid der Kommissie van Amortisatie, te rekenen van den 3 dezer tot den 30 Sept. des volgenden jaars, ten einde op dezelve aflossing te ontvangen, tegen de volgende koersen, als:

	die van	2	perCent.	tegen	26⅔	perCent.
	» »	3	»	»	40	»
	» »	3½	»	»	46⅔	»
	» »	4	»	»	53⅓	»
	» »	5	»	»	66⅔	»
en	» »	6¼	»	»	83⅓	»

met bijbetaling der interessen op dezelve, in dit loopende jaar verschenen, of anders stellig te komen verklaren, dat zij geene aflossing tegen den hierboven bepaalden koers begeeren aan te nemen; zullende bij gebreke van dien geene interessen meer worden betaald.

BRUSSEL 9 Oct. De Belgische bladen behelzen een uitvoerig verhaal, waarin de handelingen van den heer François, directeur van policie te Brussel, ten aanzien van eene dame, Chirett, in een zeer ongunstig daglicht worden voorgedragen. Het schijnt, dat de heer Chirett de ongenade der Belgische policie op zich geladen, doch zich intusschen buiten haar bereik gesteld had, waarop bij de genoemde dame allerlei pogingen werden aangewend, om haar de schuilplaats van haren echtgenoot te doen bekend maken. Bij weigering van haren kant, moet zij, hoewel zich in hoog zwangeren toestand bevindende, onbarmhartig op eene kar geworpen en in gezelschap van eenige booswichten naar de gevangenis gevoerd zijn. Opmerkenswaardig is het, dat het eerste verhaal hiervan door den *Observateur* is medegedeeld, een blad, dat onder den invloed der Belgische gezagvoerders wordt gezegd te staan, zoodat aan de waarheid van het bovenstaande moeijelijk is te twijfelen.

ENGELAND.

LONDEN 6 Oct. Men verhaalt alhier het volgende:

«Lord.... ontmoette in eene der straten van Konstantinopel eene jonge Turkin, door hare moeder vergezeld, en, ofschoon zij gesluijerd was, werd hij door haren edelen gang en schoone gestalte zoodanig getroffen, dat hij, niet anders veronderstellende, of zij zou het bevalligste gelaat bezitten, werkelijk op haar verliefde. De lord volgde de jonge schoone in een magazijn van modes en nieuwigheden, en verzocht haar dringend eenige voorwerpen, welke hij haar aanbood, niet te weigeren. De Turkin, aan eene dergelijke beleefdheid niet gewoon, glimlachte, en nam het haar aangebodene aan; daardoor aangemoedigd, volgde de lord haar andermaal, doch van verre, tot aan hare woning. In het hôtel van het Engelsche gezantschap teruggekeerd, beloofde hij aan eene oude vrouw eene rijke belooning, wanneer zij hem een onderhoud met de bewuste Turkin kon verschaffen. De duègne slaagde boven verwachting. De jonge Turkin, de echtgenoote van eenen ouden kolonel, verliet haren man, begaf zich naar de regtbank en verzocht gescheiden te worden, hetgeen men haar, volgens de mahomedaansche wetten, niet weigeren kan. Weldra betrok zij nu een verblijf in het hôtel van het Engelsche gezantschap, in de hoedanigheid van gemalin van een' der leden van het huis der lords. Natuurlijk eischt het Turksche bestuur de vlugtelingen terug, maar de gezant heeft geantwoord, dat hier geene sprake meer was van eene Turkin, maar van de gade van eenen Britschen onderdaan, en zij aldus onder zijne bescherming staat. Lady Ponsonby toont zich zeer voorkomende jegens de jonge Lady, die eene buitengewone schoonheid bezit.

— De hooge vergadering van Havanna den 8 Aug. j.l. bijeengeroepen zijnde tot de verdeeling der buitengewone oorlogs belasting, heeft de wijze bepaald, waarop dezelve zoude geheven worden; welke bepaling de volgende artikelen bevat, en van gewigt is, zoo wel voor den Nederlandschen handel, als voor dien van ieder land, dat betrekkingen met het eiland Cuba heeft.

1°. De inkomende regten zullen in het algemeen met een zevende worden verhoogd. Hiervan zijn uitgezonderd die goederen, welke in entrepot zullen worden opgeslagen, alsmede gemunt goud en zilver, indigo, cochenille, touwwerk, meel en het tonnegeld. Het Spaansche meel zal bij den invoer een' harden piaster per vat betalen.

2°. De uitvoer zal onderworpen zijn aan eene vermeerdering van: 1/2 piaster per kist suiker; 1/64 dito per arroba (25 pond) koffij; 1/4 dito per vat melasse; 1/32 dito per arroba (25 pond) tabak in bladen; 1/8 dito per 1000 sigaren.

Het bestuur berekent alzoo jaarlijks eene vermeerdering van inkomen te verkrijgen van een millioen piasters, terwijl de genoemde bepalingen den 15 Oct. in werking zullen gebragt worden, met opzigt tot de artikelen van uitvoer, alsmede tot die van invoer, uit geheel Amerika aangebragt wordende; met uitzondering van de voortbrengselen van de rivier de Plata, en van die uit Europa, welke eerst den 1 Jan. 1839 zullen moeten betalen.

DUITSCHLAND.

WEENEN 1 Oct. Men verzekert, dat Z. M. de Keizer zich niet alleen bepalen zal, om aan die personen, welke wegens staatkundige handelingen in Italië veroordeeld waren, gratie te verleenen; maar dat ook aan diegenen, welke in Hongarijë en Gallicië geboren zijn, en zich nog in de gevangenissen bevinden, zal amnestie verleend worden. Men gelooft, dat Z. M. dit besluit vóór Hoogstdeszelfs terugkomst in Oostenrijk zal doen afkondigen.

— Onlangs werd alhier het gerucht verspreid, dat de vrijstad Krakau, ten gevolge eener gedane voordragt, niet meer door Oostenrijksche troepen, maar door eene op te rigten milicie zou worden bezet; dit schijnt echter niet tot stand te zullen komen, daar men geene stadsmilicie kan oprigten, en buitendien de kosten daartoe meer zouden bedragen, dan die der bezettingstroepen.

Van de MONTENEGRIJNSCHE GRENZEN 19 Sept. De Bladiska van Montenegro is eindelijk op het Oostenrijksch grondgebied in Dobrota aan de Albanesche kusten aangekomen, en onderhandelt thans met de Oostenrijksche kommissarissen over eene minnelijke schikking; daar de gedane kadastrale metingen en grensbepalingen op het laatst bloedige gevechten zouden ten gevolge hebben. De Russische kapitein Kowalersky, die, op kosten der Russische regering, eene bergkundige reis naar Montenegro heeft ondernomen, heeft bevel ontvangen, dadelijk naar St. Petersburg terug te keeren, alwaar hij zich zal moeten verantwoorden, dat hij zich ongeroepen in de twisten der Montenegrijnen, wegens de grensbepalingen, heeft gemengd.

Part. Corresp. FRANKFORT 7 Oct. Den 3 dezer woonde Z. K. H. de grootvorst troonopvolger van Rusland, in den schouwburg te Munchen, de voorstelling bij, van het op Hoogstdeszelfs verzoek gegeven treurspel *Wallensteins todt*, van von Schiller. Estelair, de Nestor der Duitsche tooneelspelers, vervulde daarin de rol van Wallenstein. Heden zal Z. K. H. de grootvorst Munchen waarschijnlijk reeds verlaten hebben, om Hoogstdeszelfs reize naar Italië te vervolgen. Gisteren bevond zich H. K. H. de hertogin van Nassau alhier, alsmede de graaf Tolstoy, adjudant van Z. M. den Keizer van Rusland, en vertrok van hier naar St. Petersburg, vorst Radziwill, generaal-adjudant van Z. M. Keizer Nikolaas.

De graaf von Münch Bellinghausen zal eerst in November van hier naar Weenen vertrekken, en heeft, bij gelegenheid der afreize van den gewezen president der Centrale-Bonds-kommissie, den heer Wagemann, een groot diner gegeven.

Bij de algemeene vergadering der aandeelhouders van het Main-Donaukanaal, welke den 24 Sept. l.l., alhier heeft plaats gehad, zijn weinige dier aandeelhouders opgekomen. De handelingen dezer derde vergadering zijn tot nog toe niet openlijk bekend gemaakt, ofschoon zulks, luidens de Statuten, moest gedaan worden. De werkzaamheden aan het gezegde kanaal vorderen echter met snellen spoed; doch men vleit zich geenszins met eene gunstige uitkomst, zoodat er naar aandeelen in die onderneming volstrekt geene vraag bestaat. Z. M. de Koning Lodewijk van Beijeren zal zich evenwel kunnen beroemen een denkbeeld verwezenlijkt te hebben, dat reeds door Karel den Grooten werd gevoed.

Heden is aan onze stadsweer de nieuwe wet der discipline voorgelezen, en het is te hopen, dat de krijgstucht, dien ten gevolge, strenger zal gehandhaafd worden. Daar ons garnizoen grootendeels uit aangeworven soldaten bestaat, zoo is het noodzakelijk, dat de stadsweer onder goede krijgstucht zij. In dit jaar zal alhier geene tentoonstelling van handwerks voortbrengselen plaats hebben, daar men het voor de materiële belangen der handwerklieden voordeeliger vindt, zulks slechts zelden te doen. Ook aan eene tentoonstelling van kunstwerken valt vooreerst niet te denken; daar de kunstenaars ongaarne hunne stukken naar eene stad zenden, alwaar weinige koopers zijn.

Heden zal in onze stad, in de opera *die Nachtwandlerin*, eene nieuwe zangeres de rol der Nachtwandelaarster voor de eerste maal vervullen, van welke men zich veel goeds belooft, en die alhier zal geëngageerd worden. Zij heet Mejo, is uit Breslau geboortig, en paart aan eene bloeijende jeugd eene bijzonder schoone stem. De heer Durand, redacteur van het *Journal de Frankfort*, is heden van hier naar Holland vertrokken, doch wordt binnen eenige weken weder terug verwacht.

FRANKRIJK.

PARIJS 8 Oct. De gewone *Parijsche Correspondentie* wil stellig weten, dat de Fransche regering de bemiddeling van het Britsche kabinet, ten aanzien van Mexico, geheel heeft van de hand gewezen.

— De *Commerce* bevat een artikel van den heer De Potter over de Hollandsch-Belgische kwestie, waarin deze bekende revolutionnair, na op zijne wijze een verhaal van den loop der onderhandelingen gedurende de laatste jaren te hebben gegeven, besluit met te zeggen, dat, naar zijn gevoelen, deze zaak minder vorderingen dan ooit heeft gemaakt, en dat de bereids bekende uitslag der werkzaamheden van de Londensche conferentie een overtuigend bewijs heeft gegeven van de besluiteloosheid en de onmagt der vijf Mogendheden, terwijl de Belgen wel eens konden eindigen met den Gordiaanschen knoop door te hakken, welke derzelver zoogenaamde staatsmannen niet durven ontwarren.

— Naar men verneemt, is de generaal Aymar, tot dus verre bevelhebber der troepen, die op de Zwitsersche grenzen worden bijeen getrokken, door den generaal Schramm vervangen. Gisteren avond had zich in deze hoofdstad het gerucht verspreid, dat de Fransche regering het berigt van de werkelijke verwijdering van den Prins Lodewijk Buonaparte uit Zwitzerland zoude ontvangen hebben; doch zulks heeft zich nog niet nader bevestigd. In allen gevalle echter schijnt deze verwijdering de zaak nog niet ten einde te zullen brengen, daar Frankrijk en Oostenrijk van deze gelegenheid hebben gebruik gemaakt, om van den Zwitserschen bond algemeene maatregelen te verkrijgen tegen de staatkundigen uitgewekenen, die zich in de laatste jaren ter taak gesteld hebben, onder bescherming der Zwitsersche gastvrijheid, de rust van naburige staten op allerlei wijze te bestoken.

— De Parijsche *Constitutionnel* deelt eenen brief uit Alexandrië mede, waarin het antwoord voorkomt van den Egyptischen Onder-Koning aan de verschillende consuls der Europesche mogendheden, betreffende zijne geschillen met den Sultan van Turkije. Uit dit staatsstuk, aan welks echtheid het genoemde blad niet twijfelt, blijkt, dat Mehemed-Ali geenszins zijne plannen van onafhankelijkverklaring heeft laten varen, terwijl hij tevens breed opgeeft van de magt en de meerderheid, welke hij boven de Ottomanische Porte zou bezitten. Men merkt daarin, onder anderen de volgende zinsneden op.

«Wat mij betreft, indien ik het grondgebied van den Sultan mogt komen te betreden, zouden al zijne onderdanen mij met open armen ontvangen en zijne soldaten zelve de wapenen voor mijne voeten nederleggen. Van den anderen kant, wat heb ik niet voor de beschaving van Egypte gedaan? Heb ik dit land niet verrijkt met een leger en eene oorlogsvloot, op den Europeschen voet ingerigt? Heb ik niet in Egypte de kunsten en nijverheid beschermd, fabrijken van zijde en katoen, van koper en van duizend andere voorwerpen ingevoerd, welke vroeger in Egypte onbekend waren, en waarvan de voortbrengselen thans tot algemeene bewondering met die der Europesche nijverheid kunnen wedijveren? en ben ik niet de man, die in mijne staten, schepen, kanonnen, telescopen en eene menigte andere zaken heb doen vervaardigen en volmaken?.... Maar waarom verzetten zich de Mogendheden van Europa tegen mijne plannen? Het belang en de rust der volken, de zucht om het bloedvergieten voor te komen, zullen zij misschien zeggen. Dit is eene leugen, eene tastbare onwaarheid! Bij Algiers, Constantine, werd daar water of bloed vergoten? In één woord, zoo lang ik niet onafhankelijk zal zijn, kan Turkije niet rustig zijn en zal de Sultan zelf zich allengskens zijne magt zien ontvallen, om in de handen van dezen of genen over te gaan, totdat hij eindelijk van zijnen troon zal gebonsd worden. Afhankelijk zal ik zijnen zekeren ondergang met onverschilligheid aanzien; onafhankelijk daarentegen, wil ik zijn bondgenoot zijn.... In allen gevalle is mijn besluit genomen en zal ik in het vervolg geenen penning schatting meer aan den Sultan betalen; dat hij het wage mij daartoe met kracht van wapenen te willen dwingen!»

— De *Sémaphore*, een dagblad, dat te Marseille uitkomt, behelst insgelijks eenen brief uit Alexandrië, waarin de staat van zaken in Egypte in een geheel ander daglicht wordt gesteld. Volgens dezen briefschrijver,

---

Was MARYNA ter feest genoodigd,
Hij was ook daar;
Onscheidbaar als ten starrenhemel
Het tweelingpaar.

Maar de oorlogsfakkel wordt ontstoken;
Fier van gemoed,
IJlt ieder jongling naar de strijdplaats
Met leeuwenmoed.

Ook RODOLF snelt naar de oorlogsvanen;
Hij kust gezwind
Zijn MARYNA, en streelt het hondje,
Hun beider vrind.

Het meisje is van felle smarte
Als overmand;
Het trouwe hondje lekt zoo treurig
Zijns meesters hand.

Zoudt gij niet zekerlijk gelooven
Aan hare trouw?
Maar hoor mij en erken de listen
Der sluwe vrouw.

De minnaar keert na 't vredesluiten
Weêr fier en stout;
Hij juicht zoodra hij van den heuvel
Zijn kluis aanschouwt.

Hij geeft zijn moedig ros de sporen,
En snelt naar 't slot,
Maar wat aanschouwt de trouwe minnaar,
O groote God!

Zij dartelt met een' jongen ridder,
En kust dien teêr;
Zij zweert dien trouwloos hare liefde,
Als hem weleer.

RODOLFUS vliegt en zwaait zijn slagzwaard;
Maar MARYNA
Roept, wijl ze hem in de armen kluistert,
«Ik min hem, sta!»

RODOLFUS laat zijn slagzwaard zinken,
Zijn wrok vervliegt;
«Gij ziet, o jongling! hoe dit meisje
«Mij snood bedriegt.

«Vertrek! 'k begeer uw bloed niet langer!
«Zij is aan u;
«Eens zal ze u ook uw trouw beloonen,
«Zoo als mij nu.»

Het trouwe hondje lag te slapen,
Maar RODOLFS stem
Ontwaakt het, en zoo als weleerder
Liefkoost het hem.

Een vuurge blos bedekt de ontrouwe,
Zij ijlt van daar;
Zij roept het hondje, maar het luistert
Niet meer naar haar.

De hond blijft steeds zijn' meester minnen,
En is hem trouw;
Maar snood bedrog is steeds het weefsel
Van 't hart der vrouw.

Met gespannen aandacht luisterde TETERA naar dit lied, even als of hij vreesde er een enkel woord van te verliezen. De menschen begeeren datgene, wat hen rampzalig maakt. Het vergif des minnenijds drong in zijn hart. Hij staarde PRAXEDA aan, als of hij reeds een' hoon had te wreken, en dan sidderde hij terug, als zag hij eenen afgrond voor zijne voeten geopend.

Toen het lied geëindigd was, liep een zilt zweet van zijne wangen; hij trok PRAXEDA met zich naar de plaats, vanwaar het gezang gekomen was.

Daar zat een grijsaard, met zijn gelaat naar de maan gekeerd, die ter kimmen uitrees, op eene rots. Zijne oogen glinsterden als toortslicht in den nacht, en een zilveren baard bedekte zijne kin; hij hield zijne luit in de handen. De snaren van het speeltuig ruischten niet meer, maar de klanken klonken nog in TETERA's harte.

«Grijsaard, of liever duivel, uwe woorden hebben mijn geluk verbroken,» sprak hij, met eene van woede bevende stem. «Maar gij, die mijn hart wondet, zult het genezen. Gij leerdet mij om PRAXEDA te mistrouwen, geef mij nu een middel om haar hart te bewaren. Spreek, toovenaar, mijn geduld loopt ten einde, mijn zwaard is geslepen en mijn arm is gezwind.»

Een glimlach was het antwoord des koenen grijsaards. «Kind,» sprak hij, «ik ken toovermiddelen om den storm te bedaren, den bliksem te smoren en om dooden op te wekken. Maar ik ken er geene, om eene vrouw getrouw te maken. Maar men kan haar beletten om trouwloos te worden.» Terwijl hij dit zeide, glinsterden zijne oogen even als die van eenen wolf, die zijne prooi begluurt.

«Luister,» zoo ging hij voort; «gij kunt den beroemden SELIM, den gevreesden *Bassa* van *Blankastad*, navolgen, in hetgeen hij deed, toen hij, over den *Hellespont*, de Arabieren, welke opgestaan waren, ging bestrijden. Hij gaf vóór zijn vertrek een groot feest in zijn Serail. Daar zeide hij vaarwel aan zijne lieftallijke Odalisken, die alle in tranen smolten, om SELIM te beklagen. Ieder klaagde over hare droefheid, dat hij ging vertrekken. Verrukt omhelsde SELIM de eene na de andere. Om haar te troosten, riep hij tien gesnedenen, elk met een glinsterend zwaard in de hand. ««Vrouwen,»» zoo vroeg hij, ««bemint gij mij?»» ««Ja,»» antwoordden zij, ««boven alles.»» ««En gij wilt liever den dood ondergaan dan mij trouwloos te worden?»» ««Ja!»» antwoordden zij nogmaals. Hierop gaf

zoude er tegenwoordig de beste verstandhouding tusschen Mehemed-Ali en den Sultan, heerschen, en moet de eerste zelfs de noodige schikkingen gemaakt hebben, om door tusschenkomst van het bankiershuis Anastasy zijne gewone schatting aan den grooten heer te voldoen.

SPANJE.

MADRID 30 Sept. Volgens sommige Madridsche dagbladen, zou er slechts eene gedeeltelijke verandering in het Ministerie plaats hebben; de generaals Aldama en Valgornera zouden hun ontslag ontvangen. Intusschen kan een Ministerie, zoo als het nu bestaat, niet voortduren, doordien zij, die ad interim hunne posten waarnemen, niet verantwoordelijk zijn. De hertog van Frias houdt vele bijeenkomsten met H. M. de Koningin, doch tot dusverre heeft het kabinet nog geen besluit genomen, behalve dat van de bijeenroeping der Cortes. De leden der Cortes, die het Ministerie zijn toegedaan en zich in de hoofdstad bevinden, hebben aan hunne kollega's in de provinciën verzocht derzelver komst herwaarts te bespoedigen.

— Don Carlos bevindt zich te Ellorrio, en Marotto is voornemens Lumbier aan te vallen, hetwelk slechts door 400 man garnizoenstroepen bezet is. Van Durango zijn 4 stukken grof geschut, eene menigte mortieren en een aantal wagens met krijgsbehoeften naar Amurrio gevoerd. Al de troepen, onder bevel van Marotto, in den rayon van Balmaseda, hebben zich in beweging gesteld; deze generaal heeft drie bataljons van Alava naar het leger van Garcia gedetacheerd. Espartero houdt de linie van Villarcayo bezet, en heeft bevel gegeven, om die plaats te versterken.

STADSNIEUWS.

Door de Bestuurders van het Onderwijs in de Natuurkunde, opgerigt door de beide Amsterdamsche departementen der maatschappij: Tot Nut van 't Algemeen, is berigt, dat het bovengenoemde onderwijs, ingeval van genoegzame deelneming, in den aanstaanden winter zal worden voortgezet, en dat men tot deelneming voor leerlingen of als toehoorder kan inteekenen, ten huize van den Secretaris A. J. Lastdrager, wonende op de Keizersgracht, bij de Beerenstraat.

BEVALLEN. 7 Oct. H. W. Toekamp Lammers, geb. Köhler, D. — 8 Oct. A. S. Hoen van der Voort, geb. Vinkenbrink, Z.

OVERLEDEN 4 Oct. A. Vogelpoel, 45 j. 4 m. — 6 Oct. J. H. van Meeteren, 87 j. — J. Jellis, 39 j. — 8 Oct. H. C. van Lensden, 14 w.

Beursprijzen der Effecten.

AMSTERDAM, 10 October, 4½ ure.

OMSCHRIJVING DER EFFECTEN.		volg. de Socᵗ. tot nut des Obligatiehandels. van	tot	gebleven	volgens de Effecten-Societeit. laagste	hoogste	gebleven.
NEDERL.	Werkelijke Schuld...a 2½	53½	54	53 11/16	53 11/16	¾	11/16
	Dito.............» 5	101½	102	101 13/16	101¾	13/16	13/16
	Uitgestelde dito...»	»	»	»	»	»	»
	Kansbiljetten.....f	24	¼	⅛	24⅛	»	»
	Amortisatie-Syndic..» 4½	95½	96	95¾	95¾	13/16	¾
	Dito..........» 3½	79¾	80	79¾	79 11/16	¾	11/16
	Handel-Maatschappij» 4½	172	173	172½	172¼	¾	½
	Nieuwe dito......» 4½	»	»	»	»	»	»
	Nieuwe dito 1837.» 4½	101¼	¾	½	101½	»	»
	Entrepôt-Dok.....» 4½	»	»	»	»	»	»
	Oost-Ind. Leening..» 4	»	»	»	»	»	»
	Dito...».......» 5	99¾	100	99⅞	99⅞	»	»
	Aandeelen Kansb...» 4	»	»	»	»	»	»
	Spoorweg Haarlem.»	»	»	»	»	»	»
	Aand.Rijn-Spoorw..» 4½	105¾	106¼	106	106	»	»
FRANKR.	Inschrijving G. B...» 3	»	»	»	81	»	»
ENGELAND.	Dito...........» 3	»	»	»	»	»	»
SPANJE.	Leening *Ardoin's*...» 5	17¼	¾	½	17 7/16	½	»
	Dito onbep.Stukk.» 5	»	»	»	16⅛	¼	»
	Passive..........»	»	»	»	»	»	»
	Deferred.........»	»	»	»	»	»	»
	Fransche Uitgestelde»	»	»	»	»	»	»
	Engelsche dito...»	»	»	»	»	»	»
PORTUGAL.	Oblig. te Londen...» 3	»	»	»	»	»	»
NAPELS.	Certific. bij *L.* & *B.*» 5	»	»	»	»	»	»
	Dito *Falc.* & *Co.*..» 5	»	»	»	»	»	»
	Dito te Londen...» 5	»	»	»	»	»	»
	Aandeelen *Tavoliere*» 3½	»	»	»	»	»	»
	Dito te Parijs....» 3½	»	»	»	»	»	»
RUSLAND.	*H.&C.*1798, 1816.» 5	105½	106	105¾	105¾	»	»
	Dito 1828, 1829.» 5	105¾	106	»	105 13/16	»	»
	Dito 1831, 1833.» 5	97½	98	97⅞	97⅞	»	»
	Oblig. te Londen...» 5	»	»	»	»	»	»
	Dito te Hamburg...» 5	»	»	»	»	»	»
	Inschr in Assign...» 6	»	»	»	»	»	»
	Certific. van dito...» 6	69½	¾	⅝	69⅝	»	»
POLEN.	Aandeelen à fl. 300.» f	»	»	»	»	»	»
	Dito à fl. 500.» »	»	»	»	»	»	»
PRUISSEN.	Dito R. 50.» »	»	»	»	»	»	»
	Neg. Londen 1830..» 4	»	»	»	»	»	»
OOSTENR.	Aandeelen à fl. 100.» f	»	»	»	»	»	»
	Dito à fl. 250.» »	»	»	»	»	»	»
	Metaliek.........» 5	103½	¾	⅝	103¾	»	»
	Dito............» 3	»	»	»	»	»	»
	Dito............» 2½	»	»	»	»	»	»
	Dito te Londen..» 5	»	»	»	»	»	»
	Weenerb. *Goll*&*Co*..» 5	104	½	¼	»	»	»
	Dito............» 4	»	»	»	»	»	»
	N.Ween.Aand.fl.500» f	»	»	»	»	»	»
DENEMARK.	Oblig. te Londen...» 3	»	»	»	»	»	»
BRAZILIE.	Dito dito......» 5	80½	¾	⅝	80⅝	»	»
LOUISIANA.	*Hope* & *Comp*.....» 5	»	»	»	99½	»	»
DARMSTADT	Aand. bij loting....» f	»	»	»	»	»	»

BEURSBERIGT.

AMSTERDAM, 10 October, 1838.

Bij eenigen handel in Integralen, was er ook heden in de prijzen der binnenlandsche Fondsen geene noemenswaardige variatie. Aand. Handel-Maatschappij waren iets meer gewild; geopend 172¼, klom de prijs, ten gevolge van eenige inkoopen, tot 172¾, en blijft 172½. Aand. Rijn-Spoorweg 106.

In vreemde Fondsen was de omzet algemeen onbeduidend, en bleven dezelve geheel op hunne vorige prijzen.

Columbia 1ste Leening à £ 100. 14. Griekenl. bl. à £ 300. 12½. Nieuwe Mexico, uitgest. 6 15/16.

Koers van het Geld. Beleening 3. Prolongatie 2½, ¾. Wissel-Disconto 2¼ pCt.

Prijzen ten 5 Ure: Integralen 53 11/16 à ¾. Kansb. f 24⅛ Handel-Maatschappij 172½. Ardoins à £ 85. 17 7/16 à ½.

FONDSEN EN WISSELKOERSEN OP VREEMDE BEURZEN.

PARIJS, 8 October.

Inschr. op ult.	5 pCt.	109.50.	Spanj. Ardoin.	5	pCt.	20.
ditokontant.	5 »	109.50.	Passive......		»	4⅛.
dito op ult..	3 »	81.05.	Portugal.....	3	»	21½.
ditokontant.	3 »	80.85.	Napels, *Falcon*.	5	»	100.30.
Bank-Actiën..		2640.	Haïti.......		fr.	370.
Bank bij Lafitte	fr.	1120.				

De handel in Fransche Fondsen was heden zeer levendig, en was de stemming daarin willig; men sprak veel van het vertrek van den Prins Lodewijk Napoleon van het Zwitsersche grondgebied, en beschouwt men de geschillen met Zwitserland zoo goed als geëindigd. 3 pCt. stegen tot 81.05, en blijven 81; 5 pCt. werden tot 109.60 verhandeld, doch blijven weder 109.50. In Aandeelen Spoorwegen was mede veel handel, en hebben zij zich algemeen in prijs verbeterd. In Vreemde Fondsen was weinig affaire en geene variatie. Na de beurs: 3 pCt. 81.02½. Wisselk. Amst. 1/m 57 3/16, 3/m 57½.

ANTWERPEN, 9 October.

Metaliek....	5 »	107¼.	Ardoin	5	pCt.	17⅜.
Partialloten...	f	456.	Uitgestelde...		»	5¾.
Loten fl. 500.	»	768.	Napels, *Falcon*.	5	»	93½.
Pol.Lot.fl500.	»	138.	Denemarken..	3	»	75½.
dito 300.	»	118.	Pruiss. Loten.		»	117½.
Nassau Loten..	»	22⅝.	Tavolière....	3½	»	39¾.
Darmst. Loten.	»	24.				

De koers der Ardoins van Parijs onveranderd komende, waren dezelve alhier, met onbeduidenden handel, den geheelen beurstijd 17⅜ g., 7/16 p. Premie 1/m 17¾ d. ½. Naar Darmstadtsche Loten was eenige vraag, en kon men onder f 24 niet koopen. Nassau Loten waren mede iets hooger. Aand. in de Bank voor de Volksvlijt 102¾.

BERLIJN, 5 October.

Pruiss. Leen..	4 pCt.	103.	Pol. Lot. fl.500		pCt.	77⅜.
Loten dito...	»	66⁵/₈.	dito 300...		»	66⅝.
Metaliek......	5 »	109¾.	Holland......	2½	»	52.
Bank-Actiën..		994.	Napels, *Falcon*.	5	»	94.
Loten fl. 500..	»	131½.	dito Londen	5	»	102.
Rusl. Londen..	5 »	113.	Denemarken...	3	»	75¼.
dito Hamb....	5 »	108¼.	Darmst. Loten..		»	13¹/₈.
dito 1831 en 33	5 »	102¼.				

Bij weinig handel, was er in de koersen der Fondsen geene bijzondere variatie.

FRANKFORT A/M, 7 October.

Metaliek......	5 pCt.	106½.	Pol. Lot. fl. 500		»	78½.
dito	3 »	79¾.	dito 300		»	66¾.
Bank-Actiën...	f	1735.	Holland......	2½	pCt.	52 13/16.
Loten fl. 500..	»	127.	Syndic.......	4½	»	94⅜.
Darmst. Lot...	»	61¾.	dito	3½	»	78½.
N. dito	»	23¼.	Spanj. Ard....	5	»	7⅜.
Nassau Loten..	»	22¾.	Taunusbahn...		f	273½.

WEENEN, 3 October.

Metaliek....	5 pCt.	107⅛.	Loten fl. 500..	»	128⅜.
dito	4 »	100⅜.			
dito	3 »	80¼.			
Wisselk. Amst. 2/m 137⅛.					

Heden zijn afgedaan circa 500 vaten zwart *Rozijn* tot f 9½, onlangs aangebragt per de *Snelle Zeepost*, van Smirna.

Uit de eerste hand zijn afgedaan 60 vaten Archangelsche *Talk*, en 10,000 nieuwe 4 els *Matten*, prijs geheim.

GRANENMARKT.

10 October.

Tarwe vond alleen bij gerijven koopers: 126 ℔ witte Poolsche f 355; 130 ℔ Rostokker f 325; 120 ℔ Groninger f 268; 126 ℔ o. Zeeuwsche f 320; 122 ℔ Vriessche f 290.

Rogge goed vorige koersen en bij aanzienlijke partijen als onderstaand gekocht: 120 ℔ Archangel f 197 in Entrepôt; 118 ℔ Munstersche f 207; 116, 117 ℔ Riga veilings-conditie f 200.

Garst en *Haver* prijshoudend: 102 ℔ Oldammer Winter *Garst* f 140 zeilende; 86, 90 ℔ dikke *Haver* f 92, 94.

Boekweit voortdurend met schaarschen aanvoer; de ter veil zijnde nieuwe bijsoorten hoog verkocht, als: 108 ℔ Vriessche f 140; puike soorten hooger gehouden; van oude is verkocht 116 ℔ Vriessche f 150.

Koolzaad dadelijk lusteloos en zonder handel. 9 Vats in één doen, in Oct., Nov. en Dec. £vl. 72.

Lijnzaad lusteloos en zonder handel.

Raapolie Ordinair f 42 à 41½. Vliegend f 41¼, 40 à 40½. Pº. Nov. f 41¼, 40¾ à 41½. Pº. Dec. f 41¾, 41 à 42. Pº. Mei 1839. f 39½ à 40.

Lijnolie Ordinair f 31¾. Vliegend f 30½ à 31. Pº. Nov. f 30¾.

Hennepolie Ordinair f 44.

Raapkoeken pr. 1,040 st. f 62 à 70. — *Lijnkoeken* pr. 104 st. f 7¼ à 9.

SCHEEPVAART EN HANDEL.

Schepen in Lading.

AMSTERDAM.

Naar MARSEILLE, het Ned. kofschip *Debora*, Kapt. S. Sakes. Adres bij C. J. de Grys en Zoon.

Naar BERGEN, het schoonerschip *Sejeren*, Kapt. Amund Solberg, van Bergen. Adres bij P. Scheffer en Zoon.

Scheepstijdingen.

Gezien 29 Sept. bij Goudstaart: het schip Urania, Kapt. Thorsen, v. Flensburg n. St. Thomas.

Het schip Angelina, Kapt. Klein, v. Nantes n. Noirmontier, om de lading te completeren, heeft, volgens berigt van Noirmontier, op de rotsen gestooten, en daardoor zware schade bekomen; moet lossen en repareren.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL 9 Oct. N. en N. N. W. — M. Hutchinson, Mary, Newcastle. J. Eilers, Verwachting, Burntesland. D. J. de Groot, Dorothea Maria, Christiansand.

VLIE 8 Oct. N. N. W. — P. N. Huizing, Vriendschap, Sunderland.

TERSCHELLING 7 Oct. N. W. — Niets.

HELVOET 9 Oct. N. W. en stil. — Gisteren nog: E. Preston, Otter, Londen. F. Lawson, Laura, Hull. B. Butletson, Clara, Sunderland. J. Waters, Waters, Sunderland. J. Clemencen, Edouard, Petersburg. Laatstgemelde heeft met het naar binnen zeilen op het Slikgat het roer afgestooten, en ligt buiten den kwaden hoek ten anker. D. H. Hazewinkel, Merwestroom, Bergen.

BRIELLE en MAASSLUIS. Niets.

ANTWERPEN 9 Oct. Brechon, Peace, Londen. Sorensen, Hanna, Bergen. Debuhr, Dependent, dito. Uffen, 4 Gebroeders, dito.

BORDEAUX 1 Oct. (In lading): Stuit, Wigerdina, Amsterdam.

ST. MALO 25 Sept. tot 3 Oct. Bara, Maria Antoinetta, Stokholm.

DIEPPE 1 tot 5 Oct. Blaulot, François, Croonstad. Peltz, Freya, Frederikshall. Krefting, Solide, Frederikstad.

HAVRE 7 Oct. Charbonnel, Liane, Petersb. Natvich, Freya, Gothenb.

HAMBURG 5 Oct. Jansen, Catharina, Gend. Friedrichs, 4 Gebroeders, Rotterdam. Petten, Aurora, Amsterdam. — 6 Oct. Holst, Johannes, dito.

Op DE ELVE 6 Oct. Bartholetti, Helen, Triest. Savert, Beurs van Amsterdam (S), Amsterdam.

WARNEMUNDE 4 Oct. Wiebe, Vr. Gebke, Leer.

DANTZIG 28 Sept. Mulder, Elina, Amsterdam.

UITGEZEILD.

TEXEL 9 Oct. N. Rademaker, Jeannette Philippine, Batavia. P. S. Matsen, Minerva, dito. J. K. de Jong, Anna Louisa, dito. N. M. Lindegaard, Verwachting, Havana. C. H. Molien, Preciosa, Stokholm. P. H. Cumminga, Old Ambt, Avontuur. H. H. Koster, Mettina Jantina, dito.

HELVOET 9 Oct. J. Flake, Maas, Londen. J. Heath, Alkmaar, dito. T. Sadler, Aquatic, Hull. W. Ridsdell, Apollo, dito. T. Dawson, Salus, do.

VLISSINGEN 6 Oct. Malchau, Emma, Odessa. Roberts, Adelaide, Dublin. Michelsen, Mathilda, Topsham.

ANTWERPEN 9 Oct. Varney, Grand Turc, New-Orleans. Kuper, Sirene, Londen. Voss, Heinrich Theodor, Riga. Clausen, Minerva, Hamburg. François, Renommé, Rotterdam.

MARSEILLE 4 Oct. Billstrom, Eric, Hamburg.

ST. NAZAIRE 3 Oct. Van den Oever, Vriendschap, Amsterdam. Jensen, Solid, Noorwegen. — 5 Oct. Osgood, Canton Packet, Boston.

HAVRE 6 Oct. ....., Erwartung, Memel. — 7 Oct. Aubert, Euphrosine, Charleston.

PILLAU 30 Sept. De Jonge, Fenna, Amsterdam. — 1 Oct. Nieveen, Goede Verwachting, Engeland.

DANTZIG 29 Sept. Haar, Emanuel, Amsterdam.

VAART OP DEN RIJN.

AMSTERDAM, 10 October 1838.

SCHEPEN IN LADING.

Naar Coblentz,	het schip	Dolphyn,	schipper Th. Ittschert.
» Frankfort,	» »	Maria,	» N. Urmetzer.
» Mannheim,	» »	Stoltzenfeltz,	» W. Tripp.
» Duisburg,	» »	Fredrik Wilhelm,	» J. L. Arera.
» Dusseldorf,	» »	Carolina,	» W. Weerpas.
» Mainz,	» »	die Genügsamkeit,	» J. G. Peill.
» Rijnschans,	» »	die echte Deutsche,	» D. Bodenstaff.
» Keulen,	» »	Johanna,	» G. Abels.
» Wezel,	» »	Ypsilanti,	» B. Brinkhamp.

Aangekomen: G. Beyer, de Hoop, van Dusseldorp.

Vertrokken: J. Seill, Jungfrau von Orleans, naar Mannheim.

KEULEN 7 Oct. *Vertrokken:* L. Orts, naar Wezel; L. Tillmann, naar Coblentz; J. Brillmeyer, naar Mannheim; C. Sommer, naar Coblentz.

Voorbijgevaren: F. Geis, van Mainz naar Amsterdam, met 3,300 ctr.; H. P. Wieler, van Frankfort naar Rotterdam, met 2,000 ctr.

In Lading: Naar Amsterdam, H. Falk, naar Rotterdam, W. Claasen; naar Dusseldorf, Urdingen, Duisburg tot Ruhrort en Mülheim aan de Roer, C. Köningsfeld en C. Scholten; naar Ruhrort, Wezel tot Emmerick, A. Orts; naar Andernach en Neuwied, F. Zimmerman; naar Andernach, Neuwied en Coblentz, S. Sauerborn; naar Coblentz en de Moezel, L. Tillmann; naar Boppard en Bingen, J. Kappes en J. Lamberz; naar Mainz, J. Kiefer; naar de Neder-Main, Gebr. Schultz; naar de Midden- en Boven-Main, N. J. Schön; naar Heilbron, L. Heust; naar Worms, Mannheim, Rijnschans en Leopoldshafen, A. Rauth.

EMMERICK 6 Oct. *Voorbijgevaren:* J. Polsen, van Amsterdam naar Keulen, met 4,585 ctr.; H. Kock, van Rotterdam naar dito, met 5,214 ctr.

Rijnhoogte te Keulen 7 Oct, 6 voet, 4½ duim.

— Aangaande het bij Murley verongelukte Rijnschip, gevoerd geweest door schipper B. Kruzemann, zie Nº 279, wordt van den Ober Wezel van den 4 Oct. nader gemeld, dat het schip geheel doorgebroken, en met het nog inhebbende gedeelte der lading overstroomd werd; echter zijn reeds eenige goederen beschadigd aan land gebragt, waarmede men onophoudelijk nog bezig bleef.

Carga-Lijsten.

AMSTERDAM.

MEMEL, *J. A. Westerling*, MARIA. 2,190 sch. Lijnzaad, 165 sch. Afziftsel, 78 sch. Dederzaad, 4 sch. Duigen, Order; 3 b. Veeren, Werleman en Lado.

BERGEN, *A. Solberg*, SEYEREN. 54/₁, 13/₂ t. Traan, Wunderly en Co.; 10/₁, 4/₂ t. do., Kaupe en Wilde; 301 w. Stokvisch, 18½ t. Potlood, F. le Chevalier en Co.; 254 w. Stokvisch, A. en F. Haerten; 24 w. do., J. de Booy; 946 w. do., Order.

SELIM den gesnedenen eenen wenk, waarop zij de bekoorlijke vrouwen onthalsden. Toen kon de Bassa gerust vertrekken. En aldus, meen ik, kunt gij slechts eene vrouw aan de gevaren der afwezigheid onttrekken.» De oude zweeg en zijne lippen krulden als die van eenen wolf, die zich aan bloed verzadigd heeft. Alles schemerde voor de oogen van TETERA; de gedachten verdrongen zich in zijne hersenen.

Pletseling knelt PRAXEDA hem in hare armen. «Mijn TETERA, luister niet naar het verhaal van dien duivel, gij weet het, ik bemin u!....»

Helaas! het waren hare laatste woorden. TETERA was verstomd en zag niets dan bloed en lijken; zuchten en wraakkreten drongen hem in de ooren. Hij was zich zelf onbewust. Toen hij zich voelde omarmen, werd hij woedend; zijn zwaard flikkerde als een bliksemstraal, en PRAXEDA's hoofd rolde bloedend voor de voeten van haren minnaar, op den oogenblik, dat zij: «ik bemin u,» uitsprak. TETERA beefde en sprong als een gewond everzwijn weg. Hij ijlde naar de rots, de grijsaard was verdwenen! Een schaterende lach trof zijn oor, als om zijne misdaad toe te juichen en met zijne verbijstering te spotten. De kozak sprong op zijn ros, dat brieschend door weide en struiken voortstoof, als had een gier hem zijne klaauwen door het lijf gewrongen.

Het verschrikte ros wierp zich in den schuimenden stroom, klauterde den overkant op, en verdween met de snelheid van eenen pijl.

Bij de noodlottige rots bleef niets over dan het lijk van het jonge meisje in hare sneeuwwitte kleeding, en het afgehouwen hoofd, badende in eenen bloedstroom.

De maan wierp haar zilveren schijnsel over de velden, de waterval klaterde en schitterde, en de haan kraaide ten tweedenmale.

Naar het Fransch. L. T.

ROTTERDAM, 8 October 1838.

EENIGE LOSSE UITVALLEN VAN EENEN HALF DUITSCHEN, HALF HOLLANDSCHEN HYPOCHONDRIST.

Naar mate de docters toenemen, des te meer nemen zij zelve af. De een maait den ander het vette gras, de patiënten, voor de voeten weg. De eerste is dan met den patiënt bezig; de laatste met de patiëntie, tot dat er, in meer gelukkiger tijden, weder andere patiënten opdagen.

Ook hier schijnt de wereld het onderst boven gekeerd. In plaats, dat de patiënten troost vinden bij de docters, zoeken de docters dien bij de patiënten. *Hinc illae lacrymae*, wanneer des docters rekening komt. Hoe meer de lijders over hunne kwalen met den docter spreken, des te minder spreekt hij met hen. Wacht u, lijders! uwe ingenomenheid voor den docter te zeer te doen blijken, daar ge te vreezen hebt, dat hij zich te minder om u zal bekommeren. Hoe meer men hen zoekt, des te moeijelijker laten zij zich vinden. De toespraak der lijders zij evenredig aan de aanspraak van de docters.

De gedragingen der docters, omtrent hunne patiënten, worden door uitwendige omstandigheden gewijzigd. Naar die omstandigheden zou men hen in drie klassen kunnen verdeelen: 1°. docters te voet; 2°. docters met een' brommer of tilbury; 3°. docters met eene koets. De docters te voet maken het grootste gedeelte uit. Zij bezitten, op enkele uitzonderingen na, alles, behalve patiënten. Daarom zijn zij over het geheel bescheiden, en laten zich nog weinig op hunne kunde voorstaan. Zonder patiënten, dat zoo veel is als zonder geld, leeren zij de kunst verstaan, patiëntie te oefenen. Dat een gedeelte hunner de patiëntie verliest, is niet te verwonderen. Zonder patiënten en zonder geld, moet ten laatste het hoofd wel warm, de maag wel koud worden. Zie daar den weg tot de geleerdheid. Van daar zoo vele vertalingen, mededeelingen en werken, welker oorspronkelijkheid men aan den titel niet kan betwisten. Van daar het legioen van recensiën, gunstig of ongunstig, naar gelang de schrijver al dan niet onder de banier: *nobis amicisque* behoort. Van daar dat speculeren van zoo velen op lectoraten en professoraten, zonder dat men zich de moeite geeft, op hen te speculeren.

De docters met eene tilbury of brommer hebben eene deftiger houding, en een' ernstiger toon. Reeds te ver gevorderd, om naar den welstand te vragen van al de leden des huisgezins, bepalen zij hunne bezoeken tot den patiënt. Zij spreken reeds een beslissend, een gebiedend woord, verhalen gaarne van hunne wonderen en zijn verstandig genoeg de trouwe natuur op den achtergrond te plaatsen. Voor hen wordt de geleerdheid een minder benijdenswaardig goed. Zij draven en jagen minder om spoedig in het studeervertrek te komen, dan om hunne lijders bezoeken te schenken, die, zoo niet altijd noodzakelijk, dan toch altijd voordeelig zijn.

De docters met eene koets zijn de meest bevoorregte en beweldadigde. Zonder koets, geene achting; zonder achting, geen vertrouwen. Het vertrouwen op den docter komt uit de achting voor de koets:

> CLEANT krijgt ondanks 't braaf studeren,
> Ondanks zijn kunde, geen praktijk;
> Hij huurt een koets, men ziet hem eeren,
> En thans... geneest hij arm en rijk.

Weg dan studie; weg boeken! Het eenigste boek, dat de docter dagelijks in de hand moet nemen, is het boek bij uitnemendheid, het boek der visiten. Dat te doen is genoeg, wanneer de docter eene koets heeft. Want de koets helpt meer dan de medicijnen; het is de koets en niet de docter, die de wonderen doet. De patiënt verheugt zich als hij die koets hoort aanrijden, hij gevoelt zich bemoedigd als ze voor zijne deur staat, en gelooft zich reeds half hersteld nog uren lang, nadat zij weder is weggereden. Blijft de patiënt, in weêrwil daarvan op de ziekenkamer, de koets van den docter bewaart hem toch voor het verdriet van spoedig zelf te worden weggereden. Dat is des docters hoogste triomf, en ook het eenig noodige middel om van het visitenboek en de koets te blijven gebruik maken.

BLADVULLING.

In het Britsche Museum te Londen bevindt zich eene oude brochure in de Fransche taal, die 270 jaar geleden gedrukt werd, waarin over de eigenschappen van den Aardpek (*Asphalt*) wordt gehandeld, en de aard en wijze worden opgegeven, hoe denzelven tot het plaveijen van straten te gebruiken. Al weder een bewijs, dat er niets nieuws onder de Zon is.

Het getal der thans bestaande stoombooten wordt op 200,000 berekend, die gemiddeld eene kracht van 4 millioen paarden of van 25 millioen menschen, dat is het vierde gedeelte van de bewoners der aarde, uitoefenen.

ROTTERDAM.

LONDEN, *D. Kennedy*, EARL BATHURST. 210 bl. Tin, 706 ps. Verfhout, 39 b. Peper, 12 k. Cassia Lignea, 3 v. Koopm., Coomans, Born en Philippi; 91 p. Machinerie, Boutmy en Co.; 200 boss. IJzer, de Kuyper en Co.; 269 z. Gember, 75 m. Terra Japonica, W. Bunge en Co.; 45 m. do., C. L. Ringrose en Co.; 260 m. Terra Japonica, de Jongh en van der Willigen; 95 z. Peper, 60 z. Rijst, 14 b. Katoen, Levino en Mayer; 16 b. do., Thormann en Co.; 15 v. Koopm., Pluygers en Hauck; 199 z. Rijst, 1 part. Hoornpunten, Order.

W. Norwood, COLUMBINE. 700 z. Rijst, Sturenberg, Cankrien en Co.; 10 pijp. Rum, Pluygers en Hauck; 24 ser. Amandelen, Gebr. van der Vijver; 19 do. do., van Walcheren Binsbergen; 31 k., 23 b., 11 p. Koopmansh., 96 k. Suiker, 24 v. Zout en Salpeter, 69 bond. ijz. Pijpen, 30 do. do., 2 st. IJzer, Order.

HAMBURG, *E. R. Hulkebos*, DE VR. CATHARINA. 1,201 Huiden, Kreglinger en Co.; 23 v. Suiker, Labouchère en Co.; 17 b. Katoen, J. Osij en Soon.

CAROLINERZIJL, *O. Femmen*, ANNA MARIA. 43 l. Rogge, Order.

ROSTOCK, *R. H. Nagel*, JOHANNA GEBIENA. 58 l. Raapzaad, Pluygers en Hauck.

ANTWERPEN.

PORT AU PRINCE, *W. Buchanan*, GAZELLE. 4,417 b. Koffij, 40 b. Katoen, 1 part. Verfhout, E. en A. Weber.

NEW-ORLEANS, *J. S. Burgess*, FRANKLIN. 673 v. Tabak, H. Loos.

HAMBURG.

RIO DE JANEIRO, *P. Ehlers*, DIANA. 1,000 b. Koffij, C. J. Johns; 460 b. do., G. H. Bielefeldt en Co; 300 b. do., 1,051 st. Huiden, 2,695 st. Hoornen, Cordes en Co.; 870 b. Koffij, 28 k. Suiker, 228 bund. Walvischbaarden, 61 st. Olifantstanden, Order.

J. E. Eldert, J. EN M. 1,020 b. Koffij, 313 k., 30 v. Suiker, Feilden, Townley en Co.

N. Hill, GEORGINA. 115 k. Suiker, N. B. Eybe Zonen; 300 b. Koffij, C. Linck en Petzoldt; 1,434 b. do., 100 k. Suiker, Order.

BAHIA, *J. Riessen*, IDA AMALIA. 100 k. Suiker, N. B. Eybe Zonen; 486 k., 6 v. do., 39 b. Katoen, 284 b. Koffij, 110 r. Tabak, 24 b. Cacao, 92 st. Huiden, Order.

ST. DOMINGO, .. *Hayes*, LUCRETIA. 3,472 b. Koffij, 1 part. Verfhout, Scherr, Wilson en Co.; 1,015 b. Koffij, Order.

HAVANA, *D. F. Klawitter*, DANZIG. 409 k. Suiker, J. D. Mutzenbecher; 280 k. do., Menge en Nieman; 250 k. do., Kramsta en Co.; 2,765 k. do., 147 b. Koffij, 19 ser. Cochenille, 1 part. Sigaren, Order.

ST. THOMAS, *C. C. Fischer*, ANNA EN CECILIA. 197 v. Rum, 1 part. Verfhout, Göttig en Co.; 94 b. Koffij, 137 v. Suiker, 396 p. Tabak, 1 part. Sigaren, 1 do. Mahonijhout, Order.

TORTUGUERA en ST. THOMAS, *A. Smit*, TRIDENT. 1,915 b. Koffij, 193 b. Katoen, 405 st. Huiden, 13 punch. Rum, 1 part. Hout, J. Dingwall; 131 b. Koffij, 240 v. Suiker, 708 b., 29 r. Tabak, 10 punch. Rum, 17 v. Tonkaboonen, Order.

MATANZAS, .. *Eaton*, CONGRESS. 3,050 k. Suiker, Lutteroth en Co.

BREMEN.

NEW-ORLEANS, *H. Coffin*, CALEDONIA. 501 v., 18 b. Tabak, 69 v. Tabakstelen, 381 b. Katoen, F. en E. Delius, 7 k., 2 b. Koopm., Order.

PHILADELPHIA, *D. Spille*, STERN. 203 p. Tabakstelen, C. L. Brauer en Zn.; 100 v. Harst, J. C. Muller; 443 st. Geelhout, L. Delius en Co.

HANDELSBERIGTEN.

KOLONIALE EN ANDERE GOEDEREN.

HÂVRE 6 October.

KATOEN. De aanvoer dezer week heeft slechts bestaan in 351 balen; de verkoopen hebben bedragen 4,019 balen, waaronder 739 Louisiana van fr. 84 à fr. 116; 677 Mobile van fr. 84 à 105; 164 Georgia van fr. 97 à 100; 1,000 dito op levering tot fr. 94; 138 Fernambuck van fr. 113.50 à 114. Er is minder kooplust dan in de vorige weken, en de prijzen, hoewel algemeen niet lager, zijn toch minder vast te noemen.

KOFFIJ. Met dit artikel is het stil, hoewel prijshoudend; Rio is alleen gevraagd geweest, en daarvan zijn 800 à 900 balen van fr. $47\frac{1}{2}$ à $56\frac{1}{2}$ fr. entr. gedaan.

SUIKER. Minder begeerd, doch er zijn ook weinig verkoopers; de goede 4de soort wordt op fr. 53 gehouden, en tot dezen koers zijn 200 vaten afgedaan; 150 zakken Bourbons zijn tot fr. 56.75 cons. verkocht.

INDIGO. De eerste berigten, omtrent de Londensche veiling, hebben hier eenen gunstigen indruk voor het artikel gegeven: 77 kisten Bengaalsch van fr. 10.20 à 11.02. verkocht.

HUIDEN goed prijshoudend: 7,284 stuks drooge Montevideo zijn, tot geheim gehouden prijs, in éénen koop, verkocht; verder 1,000 dito tot fr. 88, en 1,400 gez. Rio tot fr. 36 cons.

TALK blijft willig; 250 à 300 vaten Russische zijn van fr. 67.50 à fr. 67.75 bij groote, en tot fr. $67.87\frac{1}{2}$ à 68 bij kleine partijen verkocht. Thans wordt algemeen op laatstgenoemden prijs gehouden.

ANTWERPEN 9 October.

KOFFIJ. Sedert de verkoopen, gisteren gemeld, zijn nog afgedaan: 800 balen Java van $30\frac{1}{2}$ à 31, 150 balen Cheribon van 34 à 35, en circa 200 balen Brazil van 26 à $26\frac{1}{4}$ cent.

SUIKER. In veiling zijn wegens beschadigdheid 250 kisten blond Havana, en uit de hand 300 kisten dito van f $17\frac{1}{2}$ à f $18\frac{1}{2}$ vreemde vlag afgedaan.

SPECERIJEN. 100 kistjes *Cassia Lignea* zijn tot $37\frac{1}{2}$ à 38 c. verkocht.

ROTTERDAM 9 October.

TABAK. Heden zijn verkocht 48 vaten Maryland tot $24\frac{1}{2}$ cts., en 35 vaten dito tot 26 cts; beide partijen zijn onlangs per de lading *Plymouth* van Baltimore aangebragt. Tegen 9 November zijn in veiling aangeslagen de 375 vaten Kentucky Stelen, in September per de lading *Montpellier* van New-Orleans aangevoerd.

Kunsten en Wetenschappen.

DE FRANSCHE SCHOUWBURG.

Dingsdag 9 October 1838.

In ons verslag van de representatie van Zaturdag l.l. hebben wij ons gevoelen aangaande Mad. Albert te kennen gegeven, en wij hebben het genoegen gehad alle de bevoegde en onpartijdige kunstkenners, die wij sedert ontmoet hebben, in dat gevoelen te zien deelen. De tweede representatie van deze hoogst verdienstelijke actrice heeft op nieuw haar gevoel, haar genie, haren smaak, hare inzigten in het menschelijke hart, hare studie van het leven tot in de verborgenste en minste werkingen en bewegingen, de bevalligheid van haar gelaat, de buigzaamheid van hare stem, en het gezag, hetwelk zij over elken blik en trek van het eerste, gelijk over elken toon der laatste uitoefent; hare getrouwheid in de schildering van alle de nuances van hartstogt en lijden, hare allesomvattende kennis van het tooneel, hare meesterlijke bekwaamheid in het voorbereiden en voortbrengen van *effect*, zonder te kunstelen en zonder te overdrijven, hare welsprekendheid, in het zwijgen niet minder dan in de hoorbare taal, met één woord, alle de gaven en bekwaamheden, welke de natuur en de kunst, in zeldzame overeenstemming, aan deze kunstenaresse geschonken hebben, voor het scherpziende oog der kenners allertreffendst doen uitkomen. Ook geheel het publiek was dikwerf opgetogen en bij den afloop (de vertoonde stukken in aanmerking genomen) ieder ten hoogste voldaan.

Men moge het ons vergeven, dat wij ditmaal het Publiek en de kenners van een scheiden; de stukken, die uitgevoerd zijn, geven daartoe aanleiding. Beide « *La Femme raisonnable* » en « *La Poupée* » geven gelegenheid om te behagen, maar niet om te treffen. De belangstelling van het publiek kan niet groot zijn, in het weinig diep gaande liefdeleed eener vrouw, die het saizoen van den hartstogt reeds te boven is, en geheel door het verstand wordt beheerscht, en die ook als verdienstelijke schrijfster ondersteld moet worden, haar hart en hoofd minder vol te hebben met eigene liefdezaken, dan met die, welke de helden en heldinnen harer romans aangaan. Ook de schrijver van het stukje schijnt dit begrepen te hebben; de luchtige trekken, waarmede de vlugtige opwellingen van smart door hem geteekend zijn, bewijzen het ons volkomen. De rol van Mad. Verlieu is derhalve niet gunstig voor een talent van zoo hoogen rang, en behoort tot dezulken, die altijd genoegen geven, als zij maar ten deele vallen aan eene kunstenaresse, die bevalligheid paart aan kieschheid en *routine*.

Met den zestienjarigen *dupe* in « *la Poupée* » is het even zoo gelegen. Welgebouwdheid, vlugheid, beschaafde manieren, waarborgen elke actrice, die den Isidore vervult, eene goede mate van lijval en voldoening.

Om te schitteren heeft een talent van den eersten rang andere rollen, andere stukken noodig, en vraagt men ons welke? — Wij verwijzen dan hen, die de representatie van l.l. Zaturdag niet bijwoonden, op den inhoud en den indruk der Romance: « *la mère du chasseur* » in welke het hart van Mad. Albert haar zelve en het geheele publiek deed vergeten, dat zij nog daar stond in de kleederen en in het karakter van de verstandige, de geleerde Mad. de Verlieu.

Het publiek had dus gisteren eigenlijk geene gelegenheid, om over de juistheid onzer waardering van Mad. Albert te oordeelen. Maar hoe verre, in dien zin, de beide rollen waren beneden het talent der kunstenaresse, in de wijze, hoedanig zij zijn uitgevoerd, heeft de kenner op nieuw kunnen opmerken, hoe gemakkelijk het voor haar is, zich in elk karakter, in elken toestand, zoo geheel te verplaatsen, dat zij dezelve tot in de minste eigenheden en *details* met de meest mogelijke getrouwheid en waarheid voorstelt, zich zelve als volkomen herschept, en, door de kunst, dermate de kunst verbergt, dat alles tot leven en tot natuur wordt.

Ook de heer Albert heeft zich weder als een geoefend en verdienstelijk acteur doen kennen. Maar alle de leden van het personeel, die medegewerkt hebben, verdienen loffelijk te worden vermeld. Wilden wij namen noemen, wij zouden dan het *affiche* moeten naschrijven. Allen toonen te wedijveren, om op zichzelven te voldoen en om het *ensemble* te volmaken. Het vele schoone, dat daaruit voortkomt, bevestigt ons in de verwachting, dat de *Comedie* hier meer en meer fortuin zal maken, en eindelijk zelfs de warmste vrienden van de *Opera* zal bevredigen. Wij gelooven echter, dat dit ook veel zal afhangen van de keus der stukken; of wel eene menigvuldige herhaling van het *spectacle coupé* doelmatig zoude zijn, onderwerpen wij aan de overweging der directie.

TIJDREKENKUNDIGE GESCHIEDENIS VAN HOLLAND, SEDERT DE KOMST DER BATAVIEREN HIER TE LANDE, TOT OP ONZEN TIJD.

Wij zijn liefhebbers van kaarten. Niet van die, welke, naar het gevoelen van sommigen, tot verstrooijing der zwaarmoedigheid van Karel VI zijn uitgevonden, en waarop zoo velen, die niet zwaarmoedig zijn, hunnen tijd en hun geld zetten; maar zulke kaarten, die met wetenschappen in verband staan en derzelver beoefening of bewaring verligten en verzekeren. Goede kaarten van deze soort zijn met betrekking tot de wetenschap, hetgeen welgeschilderde panorama's zijn, met betrekking tot de natuur. Het panorama plaatst ons op eenen bergtop, vanwaar wij de verschillende deelen van een landschap in hunnen zamenhang en overeenstemming waarnemen, het verband der onderscheidene partijen leeren kennen en van het geheel eene duidelijke en volkomen voorstelling erlangen. Even zoo plaatst ons eene goede kaart op eene hoogte, van welke wij de aarde met hare bergen en stroomen, de zee met hare eilanden en klippen, de geschiedenis met hare tijden en gebeurtenissen aan onze voeten vinden uitgestrekt en, met éénen blik in haar geheel kunnen overzien. Zulke kaarten wekken bij menigeen den lust op, om verwaarloosde studiën op te vatten of te hervatten, gelijk een weluitgevoerd panorama wel eens den beschouwer verlokt, om de voorgestelde streek te doorreizen, of die harer partijen, welke niet of slechts vlugtig bezocht werden, nader op te nemen; — ook hem, die zijnen tijd wel besteed en van onderwijs en inspanning alle de heilzame vruchten geplukt heeft, zijn zij niet minder welkom, dan het panorama van een bekend en bemind oord aan den reiziger, zelfs dan wanneer hij het in alle rigtingen heeft doorkruist, en zijne portefeuille verrijkt is met schetsen of teekeningen van alle de schoone partijen, die het aanbiedt.

Het is dus voor de wetenschappen en hare beoefenaren zeer belangrijk, dat er goede kaarten van die soort bestaan; hij, die haar getal vermeerdert, heeft aanspraak op lof en aanmoediging.

Deze gedachten kwamen in ons op, toen wij eenen blik wierpen op de *kaart*, waarvan de titel aan het hoofd onzer aankondiging vermeld staat, en die, naar het ons voorkomt, in een zeer beknopt bestek, met verstand is ontworpen en loffelijk uitgevoerd. In doorloopenden tekst bevat zij de geschiedenis des lands gedurende de negen vroegste eeuwen onzer tijdrekening, en vervolgens in negen kolommen de latere geschiedenis van Holland tot op onzen tijd; terwijl zij bovendien eene alphabetische lijst bevat, in welke de geboorte- en sterfjaren van zes honderd voorname landgenooten zijn opgegeven. Wie deze kaart zich aanschafte, om daaruit de geschiedenis des Vaderlands te leeren kennen zou zich bedrogen vinden; de vervaardiger heeft te regt de geschiedkundige kennis, of liever de kennis der daadzaken in den beschouwer van zijn werk ondersteld. De titel zelve duidt genoegzaam aan, dat hij heeft willen leveren niet eene geschiedenis, maar veelmeer eene tijdrekenkundige tafel voor hen, die met de geschiedenis bekend zijn, en als zoodanig kunnen en mogen wij haar, met betrekking tot de voornaamste gebeurtenissen, gerustelijk aanbevelen. Hem, die de daadzaken of gebeurtenissen kent, doch onzeker is omtrent het jaar, in hetwelk zij hebben plaats gehad, zal zij, gewis, niet dikwijls zonder antwoord laten, wanneer hij goedvindt haar te raadplegen; — zij is een hulpmiddel voor het geheugen, dat op haar beknopte, vierkante veld negentien eeuwen vaardig heeft, om zoo niet alle, dan toch verre de meesten zijner vraagstukken op te lossen.

Het uitwendig voorkomen is inderdaad keurig; de druk is duidelijk en helder, en de verschillende kolommen en derzelver afscheidingen zijn met smaak gekleurd; maar hetgeen wel eene opzettelijke melding verdient, is de prijs, die, blijkbaar om de kaart voor ieder verkrijgbaar te doen worden, op slechts drie gulden is gesteld. Deze geringheid van den prijs, die geen rabat toelaat, is waarschijnlijk de reden, waarom zij niet in den boekhandel is, maar alleen bij den eigenaar kan verkregen worden.

Omtrent de verdere bijzonderheden zie men de advertentie.

VEILINGEN. AMSTERDAM 1838.

Op 15 Oct. Nieuwendijk, Witte Zwaan. Diverse Houtwaren.
Op 16 Oct. Brakke Grond, Nes. 150 v. Surin. Suiker.
Op 16 Oct. Brakke Grond, Nes. 150 b. Petersburger, Rigasche en andere hedveeren.
Op 24 Oct. Brakke Grond, Nes. Spijkers, diverse ijzerwaren, kramerijen, gereedschappen, vensterglas.
Op 24 Oct. Brakke Grond, Nes. 342 stuks Molensteenen en 13 stuks Slijpsteenen.
Op 7 Nov. Nieuwendijk, Witte Zwaan. Masten en molenroeden en andere diverse houtwaren.

ROTTERDAM.

Op 12 Oct. Notarishuis, Geldersche Kade. 307 Ll. Mahony-hout.
Op 18 Oct. Notarishuis, Geldersche Kade. Eene partij diverse pelterijen.

OPGAVE VAN AANBESTEDINGEN EN VERPACHTINGEN.

AANBEST. Op 12 Oct., te Arnhem: De herstellingen en het driejarig onderhoud: 1°. Van het provinciale gouvernements gebouw en het provinciale gouvernements-woonhuis; 2°. Van het huis van Burgerlijke en militaire verzekering te Arnhem.

Op 22 Oct., te Woerden: Het doen eener algemeene verwiig van 's Rijks militaire werken en gebouwen aldaar.

Advertentiën.

CORRESPONDENTIE.

Het ingezonden stukje: *De Zomer te Amsterdam*, kan niet geplaatst worden; de stijl laat te veel te wenschen over, en het doel is te raadselachtig. Bovendien zegt de schrijver de verantwoordelijkheid voor het gestelde niet op zich te nemen; de geachte inzender zal het dus niet ten kwade duiden, wanneer ook de Redactie zwarigheid maakt, zich met die verantwoordelijkheid te belasten. Zij verzekert hem overigens ook door dezen, dat ten opzigte van het oorspronkelijk artikel: *Mijn Neefje*, geplaatst in N°. 268 en 270 van den *Avondbode*, in eene dwaling verkeert.

ERRATUM.

Aan het slot van ons artikel: *Engelands Geldleeningen*, in den *Avondbode* van den 9 dezer, is eene belangrijke drukfeil ingeslopen. In de laatste regels van dat artikel staat: ANDERHALF *honderd millioen ponden sterling*; men leze: ACHTEHALF *honderd millioen ponden sterling.*

Schouwburgen, Concerten,

EN PUBLIEKE VERMAKELIJKHEDEN.

STADS SCHOUWBURG.

Zaturdag 13 October 1838: DE ONVERGENOEGDE, Blijspel in 5 Bedrijven, door den Heer *C. W. Thöne*. Gevolgd door: ABOU-HASSAN, Nieuw Groot Ballet-Pantomime, door den Balletmeester *A. P. Voitus van Hamme*. Muzijk van den Heer *A. Berlijn*; Decoratiën van den Heer *J. E. de Vries*, en nieuwe Costumes. *Ten Zes ure op het Tooneel.*

THEATRE FRANÇAIS.

Sous la direction de Monsieur BAUDOT.

N°. 11 de l'Abonnement.

JEUDI 11 Octobre 1838. La troisième représentation de Mme *Albert* du Théâtre du Vaudeville, et de Mr. *Albert*, du Théâtre Français. L'ABBÉ GRANDET, Vaudeville en 3 actes, par Mrs. *Ancelot* et *Alexis de Comberousse*. Mme *Albert* remplira le rôle de la Duchesse de Langrais; Mr. *Albert* remplira le rôle de Grandet. Suivie de: LE PHILTRE CHAMPENOIS, Vaudeville en 1 acte, par Mrs. *Mélesville* et *Brazier*. Mme *Albert* remplira le rôle de Catherine. Le spectacle commencera par: LES FAUSSES INFIDÉLITÉS, Comédie en 1 acte et en vers, par Mr. *Barthe*. Le Spectacle sera terminé par L'INGÉNU DE ST. LÔ ET LE PETIT PARISIEN, Chansonnette, paroles et musique d'*Amédée de Beauplan*, chantée par Mme *Albert*.

Le Spectacle commencera à $6\frac{1}{2}$ heures précises.

Au premier Jour, UNE DAME DE L'EMPIRE, UNE RIVALE, GILETTE DE NARBONNE, Ouvrages nouveaux, faisant partie du répertoire de Mme *Albert*.

DEUTSCHES THEATER. *In der Amstelstrasse.*

Sonnabend den 13 October 1838: 4te Vorstellung im Abonnement. DON JUAN, Grosse Oper in 2 Acten, Musik von *Mozart*. Octavio, Herr Reils vom National Theater zu Frankfurt am. als zweite gastrolle.

Anfang um 7 Uhr.

TE AMSTERDAM, BIJ C. G. WITHUYS, VERANTWOORDELIJK UITGEVER EN DIRECTEUR.

GEDRUKT BIJ A. ZWEEKAAND.